

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in veljá po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik. izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 15. mal. travna 1881.

List 15.

Velikonočna.

Odrešen poj, Adamov rod: Aleluja!
Od smerti vstal je tvoj Gospod;
Truhnoba, gréh, pekleni zmaj,
Poterti so za vekomaj. Aleluja!

Iz zgolj ljubezni križan bil: Aleluja!
Za té je sveto kri prelil;
Za-té je v temni grob bil djan,
Pa vstal častit je tretji dan: Aleluja!

Obdaja svit Ga, veličast: Aleluja!
Osramoti hudobnih strast;
Ko grob zapuša Božji Sin,
V svitlobo gre iz černih tmin: Aleluja!

Od rajskih sprémljan je duhov: Aleluja!
Je prápor sveti križ Njegov —
Zmagavno v roki mu vihrá
V veselje tibi, v strah peklá: Aleluja!

Ohrani znamenja svetih rán: Aleluja!
Ko pričal vsim bo sodnji dan,
Da bil je naš Odrešenik
On, ki bo takrat vsih Sodnik: Aleluja!

Zveličar tvoj ti kaže pót: Aleluja!
Zapusti grehe, grob strahot,
O vstani ž Njim, — ne gréši več,
In spevaj hvalo mu goreč: Aleluja!

V ljubezni Zanj povzdigni glas: Aleluja!
Ki je z ljubezni rešil nas:
Češen, na veke hvaljen bod'!
Zveličar Jezus, naš Gospod. Aleluja!

Radoslav.

Prazni izgovori.

(Govor v katoliški družbi 27. marca.)

(Konec.)

Posebno pa vidimo pri obsojenji Jezusa Kristusa toliko in tako čudnih izgovorov, da bi se človek po-

smehoval, ko bi ne bilo tako grozovito žalostno! Precej pri prvem zboru, ko so se farizeji pogovarjali, kako bi Jezusa vjeli, je prevzetno vstal veliki duhoven Kajfa ter rekel: „Boljše je, da en človek umerje za ljudstvo, kakor bi bilo vse ljudstvo pokončano!“ Tako mu je v ustih, v sercu pa ima vse kaj družega; na dnu gadjega serca se tako-le glasi: „Jaz ne morem Kristusa terpeti, ker pozná mojo ničvrednost; rad bi videl, da bi bil že mertev, ker ga ljudje bolj čislajo, kakor mene, in ker toliko čudežev dela, jaz pa svoj živ dan nisem mogel nobenega narediti.“ Se vé da, tako pa bi se ne spodobilo očitno govoriti; zato berž plašček zasuče! — Ko je prišel Jezus v Betanijo in mu je zlila sv. Magdalena posodico drazega mazila na glavo, se je skopuhu Škarjotu drago mazilo tako zasmililo, da je berž zdihnil: „Zakaj se to mazilo ni prodalo za 300 denarjev in dalo ubogim?“ Tako je govoril, mislil pa si je hudobnež: „Čemu tako drago dišavo kupovati in razlivati; mar naj bi bila denar meni dala; joj, celih 300 denarjev, kako bi bilo to dobro mazilo za — mojo skopost!“ Kajti da mu ni bilo ravno skerb za reveže, nam sv. pismo samo pripoveduje. — Še bolj čudno govorjenje se je slišalo pri sodbah. Pred velikim duhovnom so naj pred najeli in podkupili lažnjivih prič, češ, tako bomo vse na priče lahko zvergli. Krive priče so pričale, — pa to, kar so pričale, se ni hotelo prav vjemati; zato veliki duhoven začne sam Jezusa spraševati, in naposled hinavsko užaljen obleko prepara, rekoč: „Čemu nam je treba prič? Boga je preklinjal!“ He, pred so bile pa priče dobre, ko so jih najemali in se vé da drago plačali, zastonj se pred sodbo nihče rad ne laže. O, ko bi se vjemale, bi ne bilo treba boljših! — Veliki petek zapeljano ljudstvo v svoji terdovratni grešnosti kriči: „mi imamo postavo, po tej postavi mora umreti!“ Zmiraj vpijejo: „postava, postava!“ mesto da bi rekli: „Mi smo se zakleli zoper njega, sovražimo Jezusa; zato mora umreti, ker mi hočemo.“ — Posebno čuden pa je Pilat; pred Bogom in pred ljudmi se lepega dela! „Nedolžen je, nič hudega ne najdem nad njim“ — vedno ponavlja in si misli: „to bo za Boga!“ „pretpsti ga bom dal“, in misli si: „to bo pa za ljudi!“ — Nazadnje si dá vođe prinesiti ir si roke umiva, rekoč: „Jaz sem nedolžen nad kervjo tega pravičnega; vi glejte!“ — češ, to bo za Boga; da bo pa tudi za ljudi kaj, da ga ne bodo zatožili pri cesarji, da ne pride ob imenitno službo, da

ostanejo prijatelji — no zato izdá Jezusa njihovi volji, naj ga križajo, ali naredijo z njim, kar hočejo. Tedaj vse umivanje in lepo govorjenje je le plašček, za katerim se skriva naj krivičnisi sodnik, ki je bil kdaj na svetu!

Tako sem vam iz sv. pisma dokazal, da prazni izgovori nič ne veljajo pred Bogom. Zdaj vam moram pa še to povedati, da prazni izgovori še niso zginili s sveta, da se tudi še dan danes enako neslano izgovarjajo kristjani, katoliški kristjani.

Kakor nekdanj Adam in Eva, enako še zdaj mlačni in nič vredni katoličanje vsa krivdo od sebe na druge zvrčajo. Če jih vprašam: zakaj več zvesto ne opravljajo vsakdanjih molitev, zakaj se več ne zmenijo za trikratno zvonjenje? zakaj se v hiši Božji do nebeškega Kralja tako nevkretno in žaljivo obnašajo, ker se vendar znajo do ljudi tako neznansko olikano vésti, ter na vsako malenkost celó na barvo rokovic pazijo: kako da v cerkvi pa ne vejo, kako bi in kaj bi, in se ne premagajo, da bi klečali pred naj Svetejšim, da bi roke sklepali in nekaj trenutkov v ponižnosti molili Stvarnika nebes in zemlje? zakaj ne hodijo k pridigam in keršanskim naukom, zakaj tako redkokdaj ss. zakramente prejemajo itd.? — večidel ne vejo družega izgovora, kakor to, da drugi verstniki tudi ne, da ni navada, da ni „modérno“, da „prevelika“ pobožnost ni več za sedanjí „razsvitljeni“ čas; pravi vzrok pa je, da jim vera ugasuje, da niso vredni keršanskega imena. Če jih dalje vprašujem: zakaj ne kupujejo katoliških knjig, zakaj so jim všeč le frajmavrarški, judovski, sploh veri nasprotni listi in spisi? zakaj se sramujejo v družbi kaj božjega le v misel vzeti in zakaj celó zaničljivo zabavljajo zoper katoliške naprave, zoper papeže, jezuite, sploh zoper duhovne itd.? spet imajo izgovor, da je to zdaj šega pri „olikanih“ in „učenih“, da je to napredek itd. Ko bi pa hoteli biti odkritoserčni, bi morali spoznati, da resnico zato sovražijo, ker so premehkužni, prezanikarni, da bi po njej živeli, in zato, ker je ne poznajo in je nočejo v pravem kraji iskati. Glejte jih, kako so slepi: k frajmavrarjem, judom, ajdom, odpadnikom se hodijo učiti, kaj je keršansko-katoliška resnica; sv. Cerkev, od Boga postavljen steber resnice, pa prezirajo, zaničujejo! V resnici, bolj zaničljive stvari menda je ni več pod solncem, kakor „liberalen katoličan“, ki zaničuje svojo lastno vero in Cerkev, ki kruto tepe svojo lastno mater, pa revež ne spozná, da s tem samega sebe zaničuje, da — kakor pravijo — sam v svojo skledo pljuje, da je tako rekoč cunjá, ki se sama v sebe vsekuje; turki ne delajo tako v svojih zadevah, judje tudi ne, ajdje tudi ne! — In ko bi naše novošegne katoličanke vprašal: zakaj se tako nespodobno oblačijo, zakaj se tako abotno in nečimerno nosijo? zakaj se zapletajo v tako nevarno znanje, zakaj imajo toliko veseleje do pogubljivih plesišč in gledišč? — hladnokervno bi odgovorile, da je tako moda. Pa je le spet prazen izgovor, resnica je: ker nimajo več poguma in tiste blagosti v sebi, da bi si varovale naj dražji zaklad keršanske čednosti, ker niso katoliške junakinje, ampak nesrečne sužnje nevednih strasti.

Tako bi še lahko dalje vest izpraševal, pa povém vam, da izgovarjati se na druge, češ, da je zdaj taka navada, tak čas, taka moda, je čisto prazen izgovor; Jezus ga je že obsodil, ko je rekel: „Pojdite v večno življenje skoz ozke vrata. Zakaj široke so vrata in prostorna je pot, ktera pelje v pogubljenje, in veliko jih je, kateri po njej noter hodijo.“ In enkrat, na sodnji dan, bodo tisti, ki se zdaj tolikanj sklicujejo na modo, navade, na napredek časa in kdo vé kaj še? — vse drugač govorniki: „O mi neumni“, bodo klicali, „po težkih potih hudobije smo hodili, za pot čednosti pa nismo marali... pogledajte jih, ktere smo nekdanj zaničevali in za-

smehovali, pogledajte, kako so zdaj prišteti med otroke Božje in med svetniki je njih delež!... hribi padite na nas, gore pokrite nas!“

Tudi Kajn s praznim izgovorom: „sem li varh svojega brata?“ ima svoje naslednike, namreč vse tiste, ki menijo, da je 9 tujih grehov v katekizmu zato naštetih, da bi jih delali, ne pa da bi se jih varovali, ali storjenih se spovedali in poboljšali se; ki ravnajo prav po sleparskem izgovoru tistega lahkoživca, ki je rekel: „kaj mi mar 9 tujih grehov, sej imam svojih preveč!“ Toda, kdor noče v življenji razumeti, bo moral v večnosti čutiti.

Celó tacih se ne manjka, ki so Eleazarjevim prijateljem podobni, ki hočejo tako rekoč Boga goljufati. V mislih mi je tisti tat, ki je bil boje svojemu spovedniku uro ukradel in je na opominj, naj jo nazaj dá, rekel: „Náte, vam jo dám“. Ko so pa spovednik rekli: „Jaz je nočem; daj jo ouemu, čegar je“, je zviti tat berž odgovoril: „Sej sem mu jo že ponujal, pa je neče“. In revež je na vse zadnje neki res mislil, da je zdaj ura po vsej pravici njegova. Tako hočejo Boga ogoljufati vsi oni, ki sodnike in priče podkupujejo, da bi pri sodbi krivica zmagala, sploh vsi goljufi in zlasti oni, ki hočejo spovednika goljufati; tudi oni, ki pridejo v cerkev še le h koncu maše, ali, kakor nagajivi jeziki pravijo, ki gredó „popoldne“ k maši, da bi potlej mogli reči: „O, v cerkev pa hodim, v cerkev.“

Brez števila je tacih, ki se enako izgovarjajo, kakor evangeljski povabljeni, češ, da nimajo časa priti k večerji, ki jo je Jezus pripravil v sv. katoliški Cerkvi, da ne utegnejo moliti, v cerkev hoditi, ss. zakramentov prejemati, sploh Bogu služiti; ali pa tudi, da bi ne mogli shajati, ko bi ob nedeljah in praznikih ne delali, ne prodajali! Z lenim hlapcem se izgovarjajo oni, ki se pritožujejo, da so zapovedi pretežke (posebno cerkvene jih bodejo!), da duhovni prehudo pridigujejo, ali da so spovedniki preojstri itd. Ali s tem le pričajo, da so sami leni, ali kakor Jezus pravi, „hudobni“. S Pilatom pa se izgovarjajo vsi tisti vetrasti polovičarji, ki niso ne tič ne miš, ki bi radi Bogu in svetu vstregli; ker pa ne morejo dolgo Bogu in mamonu služiti, se slednjič tako zveržejo, kakor jim je prijetniše in koristniše, naj bo še tako napak in pogubno! Za-nje veljá beseda: „ker nisi ne merzel ne gorak, te bom iz ust pljunil!“

Pa kdo bi mogel vse izgovarjavce naštetí? Rujši vam še eno prav kratko povest povém, potlej pa končam. Kmetiški voznik je nekdanj vozil imenitnega popotnika. Na samotnem kraji ju sreča hudoben čovek in jima začne zabavljati. Pa to še ni zadosti; začne tudi pretepati, in sicer najpred gospoda. Kmet pa le gleda. Ali hudobnež se spravi kmali še nad kmeta. Pa ni utegnil dolgo tleči, kajti že pri družem udarcu kmetu kri toliko skipí, da potepina pod kolena spravi in toliko namaže, da se mu ni več ljubilo popotnikoma nagajati. Ko se spet mirno dalje peljeta, vpraša gospod kmeta: „Zakaj ste pa pred kar pri miru bili, ko je mene tepel?“ — Kmet odgovori: „Vidite, gospod, to je tako, jaz se moram pred razgreti, potlej se dá kaj opraviti.“

Jaz menim, preljubi, tudi nam tega manjka: malo razgreti se bo treba, če hočemo, da se bo katoliško življenje poživilo in se v pepel spreminili prazni izgovori. Potreben bi bil v tem smislu marsikak dober svét; pa za nocoj, ker sem se zapoznil, vam svetujem samo gledé nedeljskih prodajavcev in delavcev to, kar je pred nekaj leti sklenila neka francoska družba: „1. V nedeljo ne delati in tudi dela ne velévati; 2. ob nedeljah ne prodajati in ne kupovati; 3. nikakoršnega zaslužka ne dati nikomur, ki v nedeljo dela in nikdar ničesar ne kupiti pri takem, ki v nedeljo prodaja.“ Ako se mi, kar nas je tukaj, zavežemo, da bomo sami tako ravnali

in tako pregovorili tudi vsak svoje znance in prijatelje, menim, da se bo iz tega naredil že toliko terden ključ, da bo mnoge štacune ob nedeljah zaklenil.

Sicer pa še enkrat želim vsim, da bi se prav dobro razgreli pri nebeškem ognju Njega, ki želi, da bi ga vsi prav vredno prejeli za veliko noč.

Vijolica in pav,

ali:

Blaga ponižnost in počastni napuh. *)

Sprehajajoč se po umetno ozaljšanem vertu gledaš vesel krasne cvetice, ki te prijazno pozdravljajo v jutranji rosi pri vzhajajočem solncu. Neka posebna radost pa se te polasti, če zagledaš med drugimi cveticami ljubo ti vijolico. Kaj pač je vzrok, da ti je vijolica naj bolj po godu? Ali te vabi k sebi njena lepota? Vsaj vendar nima nikakoršne posebne lepote, in če jo tudi ima, težko jo je zapaziti, ker vijolica skriva se med zeleno travo in le pazljivo oko sprehajalčevo jo opazi. Vendar ima nekaj posebnega ljuba vijolica: njena priprostost, njen prijetni duh dobro dé človeškemu sercu; zato pa je vijolica tudi tako priljubljena ljudem.

Tudi v vertu kerščanskega življenja je mnogo lepih cvetic, a med vsemi cveticami naj lepša in naj dražja je kerščanska ponižnost. Naj dražja je ta cvetica; ona rase in zori le v vertu kerščanskem; le v kerščanstvu je prava ponižnost domá. Zastonj je iščemo pri starih paganih; govoré sicer starodavni modrijani o ponižnosti, a ona jim je le nekaj zunanjega, ki uči človeka, naj ne bode preveč prevzetan svojim verstnikom nasproti, a ponižnosti duha ne pozná paganstvo. Tuja je bila svetu ponižnost, ki nima svojega doma na naši zemlji, dokler je ni presadil na naš svet dobrotljivi Zveličar: on, „ki se je ponižal do smerti, do smerti na križu“, on je nas soznanił z njo, ker na podlagi kerščanske ponižnosti sestavil je on svoje npravne zakone (postavé čednosti).

Ker se sedanji svet vedno bolj odteza naukom Kristusovim, ni čuda, da ti posvetni modrijani nočejo ničesar vedeti o ponižnosti, o tem zlatem nebeškem biseru. Ponižnost zdi se jim neumnost in brezmisel, celó nedostojna človeškemu napredujočemu duhu, češ, da ovira napredek. Človek, pravijo, si mora svest biti svojih pridobitev, mora nanje ponosen biti, jih mora kazati svetu. Ponižni naj bodo samo nevedni in bedni ljudje, ki so si svesti dušne in telesne revščine svoje; taki naj bodo ponižni in naj služijo drugim. Tako govoré posvetni veljaki današnjih dni. Ali ni pa to odmev nekdanjih Stoikov, ki so z zaničevanjem z vzvišenega sedeža svoje vednosti in modrosti gledali na druge ter jih neumneže imenovali? Da bi že bil! Pa tudi to ni. Manjka mu one častne resnobe, ki je bila lastna Stoikom. Iz današnjih ljudi pa ne govori plemeniti ponos, marveč zamerljivi napuh, ki jih ima popolno v svoji oblasti. Prav taki napihnjenci pa so posebno radodarni s psovkami do ponižnih kristjanov. S farizeji, licemerci itd. jih pitajo, češ, da s svojim nazadnjaštvom ovirajo človeški duševni in telesni napredek! — Kteri so nevedni ali pa sami napuhnjeni, tisti takim besedam verjamejo. Vzrok temu pa je zlasti, ker sami navadno prav ne vedó, kaj je ponižnost, kakor jo uči in zveršuje kerščanstvo.

Primérno bo toraj, ako nekoliko bolj natanko premislimo, kaj je kerščanska ponižnost. V trojni razmeri

nam je premišljovati ta čednost: z ozirom na Boga, z ozirom na sebe, in z ozirom na bližnjega. V vseh teh razmerah naklada nam določene dolžnosti, ktere nam je izpolnjevati, ako hočemo biti v resnici ponižni.

I.

Kake dolžnosti nam naklada ponižnost v razmeri do Boga? Ona strogo zahteva spoznanje, da vse, kar si in kar imaš dobrega, imaš edino od Boga; Bog je vir vsemu našemu djanju in nehanju. Ponižnost toraj zahteva od človeka, da on razmere med seboj in Bogom prav spozná, pa da tudi živi po pravilih, ki sledé iz te razmere. Vse naše življenje in delovanje prešinjati mora misel, da vse, kar smo, smo Bogu dolžni; on toraj naj bode vodilo našemu življenju.

Iz ljubezni nas je Bog stvaril; iz ljubezni nam je podelil dušnih in telesnih moči v obilnosti; ako je človek zagrešil, gnala je Boga ljubezen, da mu je obljubil Odrešenika in mu ga tudi poslal, svojega lastnega Sina, ki je z neskončnim zasluženjem zopet spravil nesrečnega človeka z ljubečim Stvarnikom. Iz ljubezni dal nam imetje in posestvo, da z njegovo dobro porabo dosežemo svoj namen. Resnica toraj je dokazana, da vse, kar smo in imamo, ima svoj vir v Bogu. To resnico treba je toraj spoznati in se po nji ravhati. Ponižnost pa ne zahteva od nas, da bi svoje prednosti in zmožnosti skrivali, da bi se jih sramovali; tudi ne zahteva, da bi svojih zmožnosti ne rabili v blage namene. Vse to mora človek delati, ker bi sicer ne zadostil nalogi, ktero mu je izročil Bog. Vendar ne smé človek nikdar pozabiti, da nas je z vsem, kar imamo, tako radodarno obdarila previdnost božja. Te misli pa se človek kaj rad iznebi. Komur kaže sreča vedno solčno lice, kogar je natera obdarila z mnogimi dušnimi in telesnimi zmožnostmi, tak kaj lahko pozabi, da vse to ni njegovo, da je vse to prejel od Stvarnika svojega. Sam sebi pripisuje vse zasluge in vse pridobitve, v sreči pozabi na Boga in osorni napuh polasti se njegovega serca. A ko pride kaka nesreča? Takrat se vidi, da tak vsemu svojemu delovanju ni podložil prave podlage, kajti v tem slučaju ni rešilne roke zanj, polasti se ga obup, ker ne zná poterpeti nesreče. Tuja mu je ponižnost kerščanska, ki človeka zmožnega stori, da se popolno vdá v voljo Božjo, da v veselih in žalostnih dnéh ne zgubi zaupanja vanj, ter se tolaži z Jobom: „Bog je dal, Bog je vzel, češčno bodi njegovo sveto ime.“ — Kerščanska ponižnost zahteva, da svojo voljo iz celega serca in z vdanostjo podveržemo volji Božji: volja njegova nam bodi vodilo v vsem djanji. Volja Božja pa se razodeva človeku na dva načina. Ona nas uči določenih vodil, po kterih naj spolnujemo dolžnosti svoje, pa tudi previdno vlada naše pota po svoji neskončni modrosti.

Treba toraj nam je uklanjati se zapovedujoči volji Božji. Zapovedi božje nam morajo biti vodilo v življenji; z veseljem moramo se podvreči ukazom njegovim. A Bog ne govori več sam z ljudmi, kakor je bilo to nekda, zato ima na zemlji svoje namestnike, duhovne in svetne vodnike. Ponižnost kerščanska zahteva toraj od nas, da smo tem namestnikom pokorni, ker izveršujejo svoje opravila v imenu Božjem. Vdano pa moramo sprejemati tudi naredbe previdnosti Božje, kar namreč nam pošlje Bog, srečo ali nesrečo, dobro vedoč, da se Bog poslužuje različnih sredstev, s kterimi nas vedno približuje namenu našemu.

Ali Božji volji uklanjati se, ni vselej lahko; to dolžnost bi radi otresli, ker tudi človek govori z angeljem-odpadnikom: „Ne bodem služil“. Človek čuti v sebi nagnjenje ustavljati se povelju Božjemu; to je še jedna onih prog, ki jih človek nosi zaradi izvirnega greha. Kristjan mora biti terdno prepričan, da je čisto

*) Primeri: Das Christenthum und die grossen Fragen der Gegenwart. II. Band von Dr. Alb. Stöckl.

in ves v Božji oblasti, da mu prav nič ne premore kljubovati in neumen je glas: „Ne bom služil“.

Cerkvenim zapovedim se napuh začne najprej ustavljati. Ni mi pa v mislih ponavljati tukaj storeru praznih ugovorov, s katerimi se košatijo taki prevzetni, češ: meni ni treba vere, — vera je le za nevedno množico itd. Toda tak človek ne pripozna tudi nobene svetne veljave in oblasti; vsaj pa tudi ne more drugač biti, ker svetna oblast ima le potem stalno veljavo, če se opira na Boga. Ali ti hočem k temu kazati zglede? Preobširno bi bilo, ko bi hotel jih povedati le nekaj. Pogledj v družbinske razmere dandanašnje! Ali nimaš tu velikanskega zglede? V katero koli deželo se ozreš, povsod vidiš one, ki so brez vere in brez Boga, rovati in vzdigovati se proti postavni oblasti. Na Ruskem jim predsedava samovoljna vlada, zato moral je pasti car; na Nemškem, Laškem jim ne godi vstavna vlada, na Francoskem kujajo se proti republiki; povsod pa delajo na to, da bi pokončili državne oblastnike ter brez zapovedi svojim strastim služili. To je živ dokaz, da kdor ni pokoren Bogu, ni vdan tudi vladarju. Tudi to se sme omeniti, da povsod začno naj prvo rovati proti veri in cerkvi, potem pa, ko z vladno pomočjo potarejo katoličane, pokažejo roge in kremplje tudi vladarjem. Zdaj še le prihaja spoznanje; pa je večkrat prepozno.

Kdor pa ne pripozna nobene zapovedujoče moči nad seboj, hoče vse sebi podvreči; zato je prevzetnež vedno tudi vladoželjen. Kar on reče, to mora veljati; gorjé pa onemu, ki bi mu hotel nasprotovati. Izgleda si vzamemo tudi lahko iz političnega življenja današnjih dni. Kaki so pač voditelji posameznih strank? Ali ne zahtevajo, da naj se posamni udje brezpogojno pokorni storé njegovim ukazom. Kdor bi bil tako pogumen, da bi ne hotel slepo hoditi za njimi, tacega izbacnejo ti samovoljneži izmed sebe. Tem ljudém ni pravica nič, resnica nič; ampak le njih terma in stranka.

Vendar svoje narave človek ne more nikoli zatreti v sebi. Naj se tudi postavlja po robu samovoljno, kolikor mu drago, vedno ima v sebi jasen občutek in spoznanje, da ni samostojen, marveč da je navezan, ali kakor pravijo, odvisen. Od koga neki je taki odvisen, kateremu se drugi slepo uklanjajo? Hujšim tlačiteljem žertva on postane; suženj je naj bolj zaničljivim strastim! Le z Božjo pomočjo more človek berzdati strasti, če se brezpogojno vdá ukazom Božjim; kjer pa ti ne vladajo, ondi mogočno gospodujejo človeku nevredne strasti. To je huda šiba, ki zadeva prevzetneže. On, ki se je vedno košatil s svojo prostostjo, on je naj revniši suženj gerdim strastim. Strašno je tepen napuhnež, in to navadno, ker se malokrat sam zmodri.

Bog toraj je naš vir in njegovi zapovedujoči volji se moramo uklanjati. Zato nas uči kerščanska ponižnost, da dobrih dél, ktere si pridobivamo, naj ne pripisujemo samo lastnemu zasluženju, marveč naj spoznamo svojo revščino ter bodimo Bogu hvaležni, ker vse je iz Božje milosti, ki nas pri vsakem zaslužljivem delu podpira.

Kerščanstvo nas uči, da brez milosti Božje ne moremo nič zaslužlivega storiti za večnost. Bog, on nas podpira pri vsakem dobrem delu. On, ki zbudi v nas voljo k dobremu, spremlja delo v začetku in do konca. Ne terdi se s tem, da bi človek pri tem ničesar ne odločeval; človek ima prosto voljo, toraj mu je prosto, poslušati glas Božji ter po volji njegovi ravnati in v tem je njegovo zasluženje, — ali pa vse to pustiti v nemar, in to je njegovo pogubljenje, kajti je hudo izvolil namesto dobrega.

Njej toraj moraš pred vsim hvaležen biti za vse, kar si storil dobrega, kajti brez mene, pravi Zveličar, ne morete nič (dobrega) storiti.

To terdno prepričanje mora spremljati človeka tudi v vsem njegovem dejanju. Če toraj morebiti s velikim trudom premagaš skušnjavo, ali če doveriši plemenito dobro delo, ne prevzemi se zato, temuč vedi, da Bog te je pri tem s svojo milostjo podpiral. Zgledi kažejo, kam zabrede človek, ki pri svojih dobrih delih pozabi na milost Božjo ter vse zasluge pripisuje svoji lastni volji, jedino svojemu trudu. Se li niso skoro vsi odpadniki, nekdanji in novi, ravno v tem pregrešili? Zaljubili so se v svoje prednosti, dušne ali telesne, pozabili pa na Njega, ki jih jim je podelil. Kolikor više so splezali prevzetneži, toliko bolj grozovit je bil njih nrvni padec. Tudi tu veljajo besede: „Prevzetnemu se Bog ustavlja“. Bogú se noče podvreči in ne prositi ga milosti, toraj ostane sam, izveržen vedno hujšim strastim. Od tod tudi samomori, dvoboji, obupne meséne strahote, dokončna terdovratnost. Kaj hoče človek brez Boga? „Le ponižnemu podeluje Bog svojo milost.“ V ponižnosti se je toraj treba vaditi. Nikdar ne smemo pozabiti, da je Bog vir našemu življenju in delovanju, on je naš zapovednik, kateremu moramo biti poslušni, a k njemu se moramo vedno zatekati ter ga prositi milosti, ker brez njega ne moremo nič dobrega storiti.

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Hvaležnost do učenika prvega sv. Obhajila. „Nebeški Kruh.“) Tisti osorni Napoleon I, ki je storil veliko hudega na svetu, pa ene lepe čednosti ni nikoli pozabil, namreč hvaležnosti do učenika za prvo sv. Obhajilo. Sredi svojih naj večih zmág in svoje časti gre Napoleon neki dan na čelu svojih zmagovitih kardél skoz Italijo. Kar zagleda nekega miniha, bistro vanj oko vprè, se mu bliža, ga ljubeznjivo in prijazno pogleda in v sterjenje pričujočih in mašnika samega zakliče: „Častitljivi oče! Spoznal sem Vas zopet! Vi ste me pripravljali k prvemu sv. Obhajilu, k temu naj lepšemu dnevju mojega življenja.“

Potem ga prime za roko in objame. V znamenje svoje hvaležnosti je potem Napoleon častitemu redovniku odločil letno pokojnino za veliko dobroto, ki mu jo je skazoval v mladih letih.

Morebiti ravno ta hvaležnost Napoleonova za prvo sv. Obhajilo je bila vzrok, da je poslednje dni svojega življenja dobil priložnost pokoro delati, na zveličanje svoje duše resno misliti in pripravljati se za zadnje sv. Obhajilo svojega življenja, ko je bil jetnik na otoku sv. Helene.

Tudi to lepo djanje se bere, da je Napoleon sam v tistem jetništvu nekega otroka podučeval za prvo sv. Obhajilo. Vi mladi ljudje, tudi mnogim izmed vas se bliža čas prvega sv. Obhajila; bode pa toliko častitljivše, ker bo ravno v sv. letu: skerbno se pripravljajte, opustite grehe in napake!

O tej lepi priliki naj omenimo novih bukvic „Kruh“ nebeški“, ki so od g. Jan. Zupančiča spisane za molitev in počesevanje pred sv. Rešnjim Telesom. Ne obsegajo sicer posebej opravila za prvo sv. Obhajilo, vendar pa utegnejo dobro služiti za darilca o prvem sv. Obhajilu, ker posebno češenje presv. Rešnjega Telesa naj bi se vsadilo zlasti zdaj v mlado dušo, ki naj jo spremlja vse žive dni; obvarovan bode mladi človek s tem tako svetim pomočkom veliko nevarnost v življenju.

Tudi je čas prvega sv. Obhajila lepa priložnost zapisati se v bratovščino sv. Rešnjega Telesa. Ob času,

kadar mladi človek mesečno uro moli, ga bo samo po sebi gnalo, da ob enem v spovedi vest očisti in se pri sv. Obhajilu sklene z dobrotljivim Zveličarjem. Tako se bode zopet veliko ložej ohranil na poti čednosti in arečnega življenja.

Knjižica, namenjena za obiskovavce sv. Rešnjega Telesa, lahko služi tudi družnikom omenjene bratovšine za premišljevanje in počehovanje, kadar uro molijo, stane 1 gl. z zlatim obrezkom; 90 kr. v usnji; 70 kr. v pol-usnji v katoliški bukvarni. Čisti dohodek je odmenjen za Vincencijevo družbo, to je: za reveže.

Iz Ljubljane. (Iz govora v kat. družbi 16. sušca 1881. Govoril g. M. Lazar o nauku mladine v Bosni. [Konec.]) V omenjeni knjižici se nahaja: mala in velika abeceda po gajici, uk čitanja po stari metodi; v dodatku poduk čitanja v cirilici z malo in veliko abecedo, za vaje v branji so mnoge molitve in resnice iz keršanskega nauka, „Oče naš“ in „Zdrava Maria“ in „Vera“ i. t. d. Moli se n. pr.:

Molitva Gospodinova.

Otče naš, koi jesi na nebesih. Sveti se Ime tvoje. Pridi kraljestvo tvoje. Budi volja tvoja, kako ne nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svakdanji daj nam danas. I odpusti nam duge naše, kako i mi odpust(j)amo dužnikum našim. I ne uvedi nas v nãpast; dal' izbavi nas oda zla. Amen.

Molitva Gospina.

Zdrava Mario, milosti puna; Gospodin s tobom; blagoslovljena ti medju ženami, in blagoslovljen plod utrobe tvoje Isus. Sveta Mario, majko Božja, moli za nas grišnike sada, i u vrime smrti naše. Amen.

Virovanje apostolsko.

Virujen v Boga Otca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje. I u Isu-Krsta, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, koi začel jest po Duhu svetomu, rođen od Divice Marie. Mučen pod Ponciom Pilatom, propet, umro i pokopan. Snidje nad pako; treći dan uzkrnu od mrtvih. Uzidje na nebesa; sidi od ¹⁾ desnu Boga Otca svemogućega. Od tudi ima doći suditi ²⁾ živim i mrtvim. Virujem v Duha svetoga. Svetu Cerkvu Katoličansku. Svetih obćenje. Opuštenje grihah. Puti uzkrnutje. Život vični. Amen.

Molitve nadaljne in druge vaje so, kakor se naj bolj rabijo za domače pobožne potrebe, kar je gosp. govornik obširniše pojasnoval. Tukaj naj le še omenimo kaj manjšega. Red in način v teh rečeh je vravnán bolj po jutrovi in italijanski šegi. „Vodokerstje“ imenujejo praznik sa. treh Kraljev; — birmo „poterjenje“; — „biti postan“ — biti teš; „razbornost“ je prudentia; — „posluh“ — pokoršina; — „našastje“ — najdenje; — „uzkersnutje“ — vstajenje; — „uzašastje“ — vzhod (v nebesa); — „došastje“ — prihod. Knjižica ima predlog „brez“, ne „bez“, kakor Hervatje. Šesti greh zoper sv. Duha: „Odluka umriti brez pokajanja“ (Sklep, brez skesanja ali pokore umreti). To je ne mara bolj resnično izraženo, kakor v naših katekizmih. „Vapaj“ je vpitje, „vapiti“ — vpiti; toraj po našem ne: „upitje, upiti“, ampak „vpitje, vpiti“.

Na zadnje so postavljene nekatere pesmice in poslednjič očenaš v nekaki pesniški obliki, po francoski šegi, namreč:

¹⁾ Menda „ob“.

²⁾ Namesto „sudit“. Tiskarskih pogrškov in nedoslednost je tu in tam vse preveč.

Oče naš, koj jesi ¹⁾
Višnjih na nebesih, ²⁾
Nek se vazda ³⁾ poje
Sveto ime tvoje.
Kraljestvo si stвори
U nebeskih dvorih,
Na zemlji kod ⁴⁾ ljudih
Tvoja volja budi.
Daj nam, što nam treba,
Svakdanjega hleba;
Daruj nam na dugu, ⁵⁾
Što praštamo ⁶⁾ drugu.
Nedaj u napasti
Ljudskom srcu pasti,
Neg' od zalah plamen
Daj ugasi. Amen.

Na zadnji strani je s černilom pisana pesem, katero ob koncu sv. maše poje vsa cerkev:

Svet, svet, svet pivajmo, ⁷⁾
Falo ⁸⁾ Bogu dajmo,
Isusu Isukarstu
U svetom sakramentu.
Faljeno vazda budi
Slavno ime Isus,
Sladko ime Maria!

Iz Ljubljane. (Predstavljanje Kristusovega terpljenja v zgornjem Amergavu na Bavarskem [Konec.] Kristusovo vstajenje.) Velik šum je vstal. Angel je pristopil, kamen od groba odvalil in nanj sédel. Njegovo obličje je bilo svitlo, oblačilo belo kakor sneg. Jezus vstane iz groba živ in častiljiv. — Čez vse veličastno je bilo predstavljanje Jezusovega vstajenja. Zagrinjalo pade, pa se zopet hitro vzdigne. Zagledali smo Marijo Magdaleno, Marijo Jakopovo mater, in Salome. Šle so proti Jezusovemu grobu, da bi Gospoda mazilile. Gredé so med seboj govorile: „Kdo nam bo odvalil kamen od duri groba?“ Ko pa pridejo na vert, so vidile, da je kamen že odvaljen. Osupnile so in ostermele. Marija Magdalena je tekla urno nazaj k Petru in Janezu, kmalo so bili pri grobu; potoma jima Magdalena vsa obupnjena kliče: „Oh vzeli so Gospoda iz groba, in ne vemo, kam so ga položili.“ Uni dve ženi ste pa v grob gledale; ali Gospodovega telesa niste vidile, bile ste silno žalostne, — pa hipoma stojita dva angelja zraven njih v svitlem oblačilu. Žene ste ostermele. Angelj na desni strani pa jima reče: „Nikar se ne ustrašite! Jezusa iščete, Nazarenskega, križanega: vstal je, ni ga tukaj! Pojdite, povejte njegovim učencem, da gre pred vami v Galilejo; tam ga bote vidile, kakor vam je rekel.“

Urno ste šle od groba z velikim veseljem praviti njegovim učencem, da je Jezus od mrtvih vstal. Magdalena je ostala pri grobu in silno jokala, kar zagleda tudi ona dva angelja, ktera sta ji rekla: „Žena, zakaj jokaš?“ Odgovorila je: „Mojega Gospoda so uzeli, pa ne vém, kam so ga položili.“ V veliko žalost vtopljena se oberne, in stal je pred njo Jezus v podobi vertnarja. Menila je, da je res vertnar, toraj mu silno milo in tužno reče: „O Gospod, ako si ga ti odnesel, povej mi, kam si ga položil?“ Jezus pa jo z znanim glasom nagovori, rekoč: „Marija“. Magdalena se ozre, ga spozná, in reče: „Učenik!“ Jezus ji pa reče: „Pojdi k mojim bratom, in povej jim: Grem k svojemu Očetu in k va-

¹⁾ Si. — ²⁾ Čerka h se po jugoslovansko po laški šegi skor nič ne sliši; toraj se dobro stika, n. pr.: jesi — nebesi(h). — ³⁾ Vedno. — ⁴⁾ Pri. — ⁵⁾ Dug = dolg. — ⁶⁾ Praštamo = odpuščamo. — ⁷⁾ Spevajmo. — ⁸⁾ Fala = hvala.

šemu Očetu, k svojemu Bogu in k vašemu Bogu." In zginil ji je spred oči.

Stražniki so bili pri šumu in neznansko veliki svitlobi o vstajenji Gospodove omedlevši na tla popadali; in ko so se zopet zavedili, so groze pretreseni bežali od ondod. Kmali pa so se vernili s farizeji, ki so sami hotli prepričati se, če je res, kakor so od stražnikov ališali. Vidili so, da dogodbe utajiti ne morejo, pa njihova zagrizena hudobija se ne vdá: stražnikom ponujajo denara, ako bi hotli pomagati laži raztrositi, da po noči, ko so bili stražniki zaspali, so prišli učenci in so telo Gospodovo ukradli. Vendar rimski vojaki so imeli toliko poštenja, da se niso dali zlorabiti k takemu brezglavnemu sleparstvu. — Predgrinjalo zdaj pade, prične se končna predstava.

Pevski zbor poje naslednjo zmagoslavnico:

Aleluja!

O preslavno premaganje
Zdaj obhaja naš Gospod!
Kratko b'lo je v grobu spanje,
Vstal častit je od ondod!
Pojte Njemu svete psalme,
Potresujte zmage palme:
Vstal je: pojte slavo Mu,
Vé nebesa vsih nebés!
Zemlja žgi zmagavni kres, —
Aleluja Izveličarju! —

O čast! Si zmagal smertno silo,
Ki terpel si na Gábatu.
Pridobil grešnikom rešilo,
Si umerl za nas na Gólgati!
Darujte čast Najvišemu,
In Jagnjetu zaklanemu:
Aleluja!
Ki zmagovito z groba gre,
Ki slavno kviško dviga se:
Aleluja, Aleluja!

O preslavno premaganje i. t. d.
O čast! Si zmagal i. t. d.

Zabrénkaj harpa čversto, smélo,
Iz serca rádot naj doní,
Povsod naj poje vse veselo,
Ko vstal je Jezus in živí!

O čast! Na spravní si oltar
Za nas podál življenje v dar;
Le Sebi si odkupil nas,
Le Tvoji bomo večni čas!
Glasite se nebés kardela,
Bučí na zemlji slava naj:
Molitev, hvala, čast donéla
Gospodu bo na vekomaj!

To germeče in živo, nezmérno častitljivo petje je vse gledavce in poslušavce napolnilo s silnim veseljem, čudovito jih navdušilo; zagrinjalo se dvigne poslednjikrat: Kristus, zmagovavec v svojem veličastvu, stoji visoko med drugimi; prelépo in častitljivo se mu rane svetijo; krog njega stojé množice svetnikov in svetnic, ki Odrešeniku nasproti deržijo palmové veje, znamenja slavne zmage; — med tem pa judje, pogani. Pilat s svojimi vojaki ležé na tléh pred vélikim Zmagovateljem. S tem je pred oči postavljen dokončani celi ték Kristusovega življenja — iz terpljenja v veselje. „Ni li Kristus mógel terpeti in tako iti v svojo čast?“

To pa je tudi odména človeškega življenja: z vojsko k zmagi, s smertjo v življenje, skoz terpljenje v

veselje! Blagor mu, kdor to nalogo pozná, razumeva, spolnuje! To je edino prava naloga naša, verjemi, da vse drugo je nečimerno: ako z milostjo Božjo, po Jezusovem izgledu, premagaš vse zadržke zveličanja, se boš vdeležil Jezusovega odrešenja popolnoma, in se zveličal. K temu kaj pripomoči, je bil tudi namen tega popisovanja. S tem je sklenjeno tudi popisovanje, kako se je veršilo predstavljanje Jezusovega terpljenja v goranjem Amergavu; le nektére čertice imajo še nasledovati — namreč, kako smo se od ondod domú vračali.

Jak. Dolenc.

Razgled po svetu.

Sedanji stan Anglija je bila kakor gnjezdo za rogovilstvo. V Londonu je med drugim izhajal časnik „Freiheit“, vredovan od nekega Most-a, ki je hujskal k upor in rogovilstvu še potem, ko se je na Ruskem taka groza zgodila. Toda preveč je bilo nazadnje tudi londonskim vradnijam: 30. sušca je bil vrednik gnan v ječo, stavci razgnani in tiskarna zaperta. Rečeno je v listu „Freiheit“ med drugim: „Aleksander ni bil edini kervavi pes; Viljem ni boljši od njega; treba je izkoreniniti vao družino!“ Ni čudo, da celó v brezbožnem Berlinu začenjajo spoznavati, da je vera potrebna, ter hočejo v nekakem dopolnivnem zasedanji državne zbornice na dnevni red postaviti tudi vérsko vprašanje.

Res, zadnji čas je. Zakaj nesramni samomori, uboji, dvoboji, nezvestobe v izročenih službah, strašni ropi itd. se razodevajo tudi po mestih in krajih, sicer bolj mirnih, in to pri ljudéh, ki se štejejo med olikane. Krasti, goljufovati, rokodelce in obertnike z dolgovi plahtati, po kozlovsko živeti itd., to takim „olikancem“ ni ne nepošteno; nepošteno jim je le to, če se kdo zoper njih napuh pregreši, in to, menijo, se zamore popraviti s pobojem in pretepom ali pa z zaklanjem samega sebe! Kje je pamet in olika?! Da vere ni pri tacih, ki sami sebe v pekel pogreznejo, to je očitno.

Stari Olem je o neki priliki rekel, da noben človek ne more braniti narodov in držav, ako jih Bog ne brani. Naj bi on to terdil tudi v djanji in pod klop vergel postave, ktere ne branijo, ampak tarejo njegov lastni (katoliški) narod, pa razgnal tiste podzémljske kerte, ki vedno rijejo zoper očitni mir: potlej bi bila resnična njegova molitev za varstvo Božje. Minister Putkammer je 30. sušca v zbornici natezal mnoge ruderčarske vire in skazoval, kako potrebna je postava zoper socialiste. Rekel je, da socialisti so rovarška in brezbožna stranka, ki ne pozná nobene domovine. (Čudno: sicer so katoličane obrekovali, da so brezdomovinski!) Pravil je dalje, kako ostudno sta Most (v Londonu v listu „Freiheit“) in Hasselmann odobraval napad v Petrogradu, kako nesramno govorila o veri, sv. pismu. Ti izrazi so grozo obudovali v vsih strankah državne zbornice. Sklenil je minister z besedami: „Okolišine na Nemškem so take, da bo Prusija predlagala obsedni stan v Lipsiji. — Znano je, kakošno gnjezdo brezbožne literature je to mesto od nekaj.“

Rekli smo že velikrat in še ponavljamo, da ne bo dobro na zemlji, dokler se ne zgodi Cerkvi pravica, dokler bo namestnik Kristusov v ječi. Potres je bil, ko je Kristus terpel; potres je, dokler je Njegov namestnik na križu.

Govori se, da to poletje se snidejo trije cesarji v Emsu. Keršanstvo naj bi molilo v svetem letu, da bi shod začel tolike rane celiti.

Dunaj. Naznanuje se, da benediktinski opat P. Ganglbauer v Kremsmünstru postane nadškof Dunajski

P. Celestin Gangelbauer je spolnil 63 lét in hvalijo ga, da je mož evangelijskih čednost.

Karlovec. Tudi v tem mestu je bil tiho nedeljo v kazališu po razlitji potroleja vstal nevaren ogenj. Ko bi trenil, je bil oder v ognji. Strah je bil nezmerno velik; v groznem trenju, kriču in tarnanji je vse derlo in se gnjetlo proti izhodu. Prav hude nesreče se vendar ni zgodilo. — „Tiha nedelja“ pa komedija — se vé, to se v liberalni dobi dobro strinja!!

Rumunsko. 27. sušca je Rumunija svojega kneza razklicala za kralja; večina evropskih vlád je novo kraljestvo že priznala.

Bukarešt. Senat je s 34 glasovi proti 5 sklenil predlog postave za pregnanje tujcev, kateri bi kaj poskušali zoper varnost države.

Laško ministerstvo je že spet šlo pod koš! To na „blagem Laškem“ ni nič novega, ko bi nazadnje tudi vsak mesec nove ministre dobili?

Monakovo. Zbornica je poterdila postavo, ki dolžnost v šolo hoditi deva od 7 na 6 lét.

Francoski Judeži. Vlada francoska je plačevala nekatere tisoče frankov za katoliško Božjo službo v francoski cerkvi v King-street-u v Londonu. Francoskim laži-liberalcem se je začelo škodo zdeti za tiste groše in so jih neprevidoma zbrisali. Tako bo blezo zaperta cerkev, v kateri so pregnani Francozi imeli versko tolažilo.

Francoski zbornici je vlada predložila, naj se vzame na posodo 5 milijonov 695 tisoč frankov za odpravo vojakov zoper Kumire.

Tudi v Montpellier-u je gledišče pogorelo.

Španjsko. V Madridu, po nekoliko tudi po drugih španjskih mestih, se vedno bolj pogosto godijo rudečkarske rogovilstva. V Oportu je vstal že nekaj republikansk upor. Tako je zdaj večí del po Evropi: visoki stanovi in postavodajavstva so bile jele rogoviliti zoper Cerkev, nasledek pa je ta, da zdaj derhali rogovilijo zoper nje same.

Zoper rudečkarje so jeli z naj tanjši vestjo delati tisti, ki so jih zredili in odebelili. Iz Berlina naznanjajo, da je policija zaperla veliko socialistov. — Iz Angleškega pišejo, da policija pri naj manjših kraljičinih izhodih dela prav na drobno priprave za njeno varnost. — V Rumuniji so trije profesorji zgubili službe, ker so bili sumljivi zarad ničverstva, in v Jašu je več študentov iz šol odpravljenih zarad nekkih hrupov.

Amerika. V novem Jorku je „družba za zatrenje pregrehe“ preteklo leto to le doveršila: Razdjala je 25.564 nesramnih bukev; dala je zapreti 147 oséb, ki so razširjale nespodobne reči; vzrokovala je 55 tisoč 650 dolarov globe od pohujšljivih stvari, in zasačila je 14.495 bukev in 1 milijon 316 tisoč 88 nespodobnih popevk. V Čikagi je veliki milijonar Vanderbilt prepovedal po železnicah, kar je njegovih, prodajati spotikljive reči. — Tako delajo protestantje: kaj pa katoličani po Evropi?

Z otoka Skio je ondotni škof potres 4. mal. travna v Rim naznanil tako-le: Včerašnjo nedeljo po dveh popoldne, celo noč in danes, so na Skiu prehudi potresi. Razdjano mesto, grad, vasí. Po čudežu sem nepoškodovan jaz z vsimi katoličani vred; vendar pa smo ostali brez cerkve, brez hiše, brez živeža, brez kamre z oblekami. — Sv. Oče so na to oskerbeli, da se je 5000 lir poslalo škofu za pomoč nesrečnih.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

18. mal. travna. Velikonočni ponedeljek. S. Apolonij. — 19. S. Leon IX, papež. — 20. S. Viktor. — 21. S. Anzelm, škof. — 22. Sa. Soter in Kaj. — 23. S. Adalbert (Vojtéh). — 24. Bela nedelja. S. Juri.

Zahvala:

Naj priserčnejši zahvala bodi Bogu, Mariji brez madeža spočeti in sv. Očetu Piju IX! Bil sem hudo bolan in rabil mnogotere zdravila; pa mi niso nič pomagale. Tedaj sem začel združeno in z velikim zaupanjem opravljati devetdnevnicu k brezmadežni Devici in k sv. Očetu Piju IX in zraven tudi obljubil, da hočem uslišanje po „Zgodnji Danici“ razglasiti. In glej! preden je devetdnevnicu končana, že sem zdrav, da zopet lahko opravljam dolžnosti svojega stanú.

V Škofji loki, 19. sušca 1881.

J. M.

V molitev priporočeni:

Šolarček s prav hudo boleznijo, da bi se na prošnje N. lj. G., sv. Jožefa in sv. Valentina ozdravil, če je njemu v zveličanje. — Žena priporoča prav hudo nerodnega in terdovratnega moža v molitve, da bi se na priprošnje N. lj. G. in sv. Jožefa spreobernil. — Nekdo za srečen izid nekega posebno važnega opravila, da bi se na priprošnje N. lj. G. in sv. Tomaža Akvinskega dobro obneslo. — Dolgo in prav hudo bolni cerkvenik se prav živo priporoča v pobožno molitev in v daritev svete maše. — Neki dober namen.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

18. mal. travna. Sveti očetje so objokovali vsaki čas in vsak trenutek, ki so ga obrnili v kaj družega, razun v Božjo čast in v zveličanje duše. (Tom. Kemp.)

19. Kaj je zato, ako so sedanji begoči trenutki življenja za nas britki, da bi le naša večnost bila srečna.

20. Zgubi rajši vse drugo, kakor pa serčnost in sklep: Boga ljubiti za vselej.

21. Kdor se globoko poniža, bode iz grešnika, ki je bil, postal pravičen. Kdor pa pri naj lepših čednostih, ki jih ima, začne prevzetan prihajati, se že v pregrehe pogrezuje.

22. Nič ni koristnišega in potrebnišega, kakor notranja molitev. Zato vso svojo skerblijivost na to obračaj, da taisto dobro opravljaš in resnično ljubezen do nje zadobiš. (Vinc. Pavlj.)

23. Dobri izgled enega samega svetnika dokaze in poterdi v veri bolj, kakor pa izgled milijonov mlačnih in lenih, ki so gerlu sužnji in od Boga nič ne vedó. (Tom. Kemp.)

24. Veliko jih misli, da nebeško kraljestvo več sile ne terpi, ker jih toliko vidijo, ki si nič več sile ne delajo; — ne pomislijo pa, da taki si tudi nebés pridobili ne bodo.

Listek za raznoterosti.

† Iz Ljubljane. 13. t. m. zvečer je umerl preč. g. Matej Meršol, kanonik stolne cerkve, škofijski vradnik pri cerkvenih poštevih itd. Že delj časa bolehen — je umerl poslednjič vsled mertuda, kateri ga je bil zadel poprešnji dan. Ranjki, vse skozi prav blaga duša, je

bil rojen v Kamni gorici 8. kim. 1818, posvečen 30. mal. serp. 1844. Pogreb je veliki petek o 1/6 popol. R. I. P.

V uršulinskem samostanu ljubljanskem je od nedelje do ponedeljka po noči umerla čast. redovnica S. Celestina Turšič, iz Begunj na Notranjskem, roj. 12. pros. 1855, preoblečena 5. grudna 1872, oblubo storila 1. maj. 1879. Bila je prav spretna in izurjena učenica, zlasti tudi v slovenščini. R. I. P.

Celovec. Škof Kerške škofije je postal preč. g. kapitelški vikar Peter Funder.

V Terst se vedno dovažajo orožje za Gerško, ter se na gerškem parniku hitro odpravljajo v Grecijo.

„Weckstimmen für das kathol. Volk“ 12. letnik. Vodstvo teh močno podučnih in kratkočasno pisanih mesečnih zvezkov je prevzel č. g. Fr. Heidinger, duhoven v Währingu. Opomnjeno bodi, da 2. zvezek 12. letnika obsega prav modro in resnično obravnavo o novi vredbi davkov, kar je poslednji čas dajalo toliko pisanja. Čitatelj tu v malo minutah previdi ves stan tega vprašanja. Čeli letnik stane naravnost dobivan 1 gl. in pošlje se s napisom: „Löbl. Expedition der Weckstimmen f. d. kathol. Volk“. Wien, I. Weiburggasse 21 u. VI. Kaunitzgasse 2“; ali pa po katoliški bukvarni, cena 80 kr.

Historica theologica et moralis Terrae Sanctae elucidatio itd. Auctore Fr. Francisco Quaresmio Laudensi... cum triplici indice... tabulis et chartis geogr. illustrata. — To slavno delo, o svojem času priporočeno v „Danici“, je začel v novič na svitlo dajati v Benedkah preč. P. Cyprianus de Tarvisio, Commissarius Terrae Sanctae. Delo, v začetku 2 folio-zvezka, bode zdaj na svitlo prišlo v 4 razdelkih, vsak po 7 gl. a. v., ali 15 frankov; pozneje bo stalo vse delo 70 frankov. Pervi oddelek je na svitlem, obsega 398 strani in 1 zemljevid Svete dežele. Zamore se viditi pri preč. g. Fr. Hrovath-u, bivšem direktorji avstrijskega hospica v Jeruzalemu in vitezcu Božjega groba. Vredno je to slavno delo pogledati in želeti je, da bi si ga prijatli Svete zemlje naročili, posebno pa tudi bukvarne. Naročuje se pri preč. P. Ciprijanu de Tarvisio, Commissarius Terrae S. v Benedkah, S. Francesco della Vigna.

„Bonifacius“ iz Dubrovnika. Razun Quaresmi-a je v Benedkah v novič na svitlo dano tudi delo Bonifacija Dubrovniškega. Le-tá je od l. 1552—1559 bil kustos v Sveti deželi, pozneje pa zaradi svojih velikih zaslug škof v Stanju v Dalmaciji. Popisuje pa ob kratkem vse svetliša Svete dežele, določuje njih légo in kako daleč da so od tega ali tega kraja, ter ima pristavljene kratke ogovore za vodnike romarjev, zadevnim krajem primérne evangelije, antifone, verstice in molitve, s čimur se pobožni vtisljeji globokeje v serce vsadé in ohranijo za vse življenje.

Ta mož je imel posebno srečo, da je odpravil že omabljivo kapelo Božjega groba, ki je bila zidana od sv. Helene, ter je vidil pravi Božji grob v notranjem. Našel je v njem predrazih zakladov, med njimi velik kos sv. križa, kakor sam pripoveduje. L. 1555 je nad Božji grob na lastne stroške in iz dobrotnih darov postavil novo kapelo, kakor se sem ter tje še vidi zrisana po stari šegi. Zarad te naprave so ga pa sovražljivi greki tožili, kakor da bi bil pravi Božji grob dal z zemlje iztergati in da je dele od njega razpošiljal na več krajev po Evropi. To krivičenje se je pozneje skazalo za lažljivo in Bonifacij je bil izpušen iz ječe, vendar le proti velikemu znesku denara, da je bil potlej varovan (se vé, od turkov) proti napadanju grekov. Nje-

gova gorečnost v obnovljevanji svetiš pa s to dogodbo ni omerznila. Ta knjiga stane 4 franke. H.

Sv. Oče so Don-Boskoto povabili, naj v Rimu, blizu nove cerkve Jezusovega Serca na Eskvilinu, vstanovi umetnijsko in obertno šolo.

V Mezopotamiji kuga hudo ljudi mori; na veliko krajih jih je umerlo deseti dél.

Morivci cara Aleksandra II., kar so jih zasačili, so v Petrogradu obsojeni na vislice.

Spreobračanje judov. „Aurora“ piše: V tem stoletju je veliko judov prestopilo v katoliško Cerkev. Po začetku slavnih imén, kakor so: Drach, Ratizbon, Hermann, gibanje dan na dan gre dalje. Iz rodovine Rotšildov je nedavno pomnožila to število Izraelka, pozneje imenovana vojvodinja Guich. Danes nasleduje častitljive zglede vsa družina Bleichröderova, bogatega bankirja iz Berlina. — V Edinburgu je bil nedavno keršen judovski rabinar Gerstenkorn iz Strasburga.

Od protestanstva h katoličanstvu je tiho nedeljo prestopila v Rimu cela družina gosp. Jan. Adolfa Reuther-ja iz Hofa na Bavarskem. Odpovedali so se krivo-verstvu pred monsign. Vinc. L. Sallu, nadškofom Kalcédonskim in velikim komisarjem s. Oficija. — Čudna reč je, da med naj hujšim preganjanjem se sv. Cerkev naj bolj razcveta in razširja.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. gosp. Val. Orehek 1 gl. — Č. gosp. Ant. Koblar 1 gl.

Za stradajoče v Ternovski fari na Notranjskem: Č. g. Val. Orehek 1 gl. — Z Brezovice po č. g. župn. 5 gold. — Č. g. župn. Sim. Robič 1 gl.

Za uboge občine dolnjega Zemona: L. P. v Gornjem gradu 3 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Iz Borovnice 29 gl. 20 sld. — Iz Postojne 10 gl. 40 sld. — Oddanih v nunskem samostanu 17 gl. 17 sld. — Iz Šmarije 17 gl. 40 sld. — Iz Nadanjega Sela 6 gl. — Iz Slavine 29 gl. — Iz Kovorja 5 gl. — Od sv. Križa poleg Turna 34 gl. — Iz Logatca 20 gl. — Z Jesenic 9 gl. 20 sld.

Za sv. Očeta: Z Brezovice po č. g. župniku 3 gl. — G. J. S. 1 gl. — Č. g. župnik J. Poličar 15 gl. — Po č. g. Fr. Zbašniku iz Toplarebri 3 gl. 30 sld.

Za bulgarski katol. misijon v Adrijanopolu: M. Kek 1 gld. — Iz Žavca na Štajarskem 5 gold. za tabern. s pristavkom: „O Jezus! moje serce spremeni v lep tabernakelj.“

Za afrikanski misijon: Z Brezovice po čast. gosp. župniku 2 gl. — Č. g. župnik J. Poličar 20 gl.

Za varhe Božjega groba: Iz Preske po č. g. A. Koblarji 4 gld. 24 sld. — Iz Hotiča po č. g. župniku 3 gld. — Z Jesenic po č. g. župniku 3 gl. 40 sld. — Č. g. Ant. Hočevnar, župnik v Št. Lovrencu ob Tem., 6 gl. 40 sld. — Iz Kerstnic po č. g. župn. 1 gl. 40 sld. — Č. g. župnik J. Poličar 15 gl.

Za sv. Detinstvo: Z Brezovice po č. g. župniku 2 gl. — G. A. Jenko 1 gld. — P. Friškovic 1 gld. — M. Kek 1 gl. — Č. g. Filip Martinak iz Oseka na Moravskem 1 gl. — Marija Brodnik, posestnica v Lašičah, 2 gld. — Č. g. župnik J. Poličar 15 gl.

Za naj potrebniše namene: G. A. Jenko 1 gl. 3 sld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

Preč. gosp. — k: Došlo in bode oddano. Pozdravljeni!